

تکلیف‌های ها
زیر رده Lilidae
خانواده Iridaceae

University of Isfahan
Biological Science and Technology
Department of Plant and Animal Biology
Farzaneh Forouharfar

هدف از این جلسه یادگیری:

- صفات کلیدی رویشی و زایشی خانواده Iridaceae

- تشخیص جنس‌های این خانواده

- مقایسه خانواده Iridaceae با خانواده‌های قبلی

مقدمه:

گیاهان علفی ریزوم دار، بنه دار یا پیاز دار، معمولاً دارای زوائد سمی (بلورهای درشت منشوری) اگزالات کلسیم در غلاف‌های آوندی. کرک‌ها ساده. برگ‌ها متناوب، ۲ ردیفی، معمولاً پایه آغوش (لبه برگ‌ها به سمت ساقه قرار گرفته‌اند)، پشت و روی پهنک یکسان، واقع در طول ساقه تا قاعده‌ای، ساده، کامل، با رگبندی موازی، در قاعده غلاف دار؛ فاقد گوشوارک. گل آذین محدود، گرزن دم عقربی، غالباً بسیار تغییر یافته، گاهی کاهش یافته به یک گل منفرد، انتهایی. گل‌ها دو جنسی، متقارن شعاعی تا دو طرفه، آشکار، تک‌تک آنها با ۱ یا ۲ برگه احاطه شده است. تپال‌ها ۶ عدد، تپال‌های خارجی گاهی متمایز از تپال‌های داخلی، جدا یا پیوسته، همپوش، گلبرگ مانند، گاهی منقوط. پرچم‌ها ۳ (۲) عدد؛ میله‌ها جدا یا پیوسته، گاهی متصل به گلپوش؛ گاهی بساک‌ها چسبیده به انشعابات خامه؛ دانه‌های گرده معمولاً تک‌شیاری. برچه‌ها ۳ عدد، پیوسته؛ تخمدان معمولاً تحتانی، با جفت‌بندی محوری؛ گاهی انشعابات خامه پهن شده و گلبرگ مانند است.

روش کار:

یک یا دو نمونه از گیاهان خانواده Iridaceae از مسئول آزمایشگاه دریافت نمایید.

ابتدا ریزوم، شکل و آرایش برگ‌ها و گل آذین را مشاهده و ویژگی‌های آنها را یادداشت نمایید.

- یک گل را جوشانده و قطعات آن را جدا کنید.

- تعداد و ویژگی‌های قطعات گل را یادداشت نمایید.

- شکلی از قطعات گل رسم کنید.

- فرمول گل را بنویسید و دیاگرام آن را رسم نمایید.

Iridaceae

پرسش:

1- در جدول زیر نام جنس‌های مشاهده شده را نوشته و با هم مقایسه نمایید

نمونه 2-----

نمونه 1-----

2- بندهایی از کلید که شما را به این خانواده هدایت می‌کند بنویسید.

– خانواده‌های Iridaceae، Liliaceae و Amarilidaceae را با هم مقایسه کنید:

Amarilidaceae	Liliaceae	Iridaceae	صفت
			گل‌آیین
			تمایز گلپوش
			کاسه گل
			جام گل
			تعداد و وضعیت پرچم‌ها
			تعداد و پیوستگی پرچه‌ها
			موقعیت تخمدان
			کلله
			جفت‌بندی
			میوه